

Judikatūras krājums

Lieta C-221/11

Leyla Ecem Demirkan
pret
Bundesrepublik Deutschland

(*Oberverswaltungsgericht Berlin-Brandenburg* lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

EEK un Turcijas Asociācijas līgums — Papildu protokols — 41. panta 1. punkts — “Atturēšanās no jebkādas darbības” klauzula — Pienākums iegūt vīzu, lai ieceļotu dalībvalsts teritorijā — Pakalpojumu sniegšanas brīvība — Turcijas pilsoņa tiesības ieceļot dalībvalstī, lai apciemotu savas ģimenes locekli un, iespējams, izmantotu pakalpojumus

Kopsavilkums – Tiesas (virspalāta) 2013. gada 24. septembra spriedums

1. *Personu brīva pārvietošanās — Pakalpojumu sniegšanas brīvība — Piemērojamība — Pasīvā pakalpojumu sniegšana — Iekļaušana*

(LESD 56. pants)

2. *Starptautiskie līgumi — EEK un Turcijas Asociācijas līgums — Personu brīva pārvietošanās — Brīvība veikt uzņēmējdarbību — Papildu protokola 41. panta 1. punkta “atturēšanās no jebkādas darbības” noteikums — Tieša iedarbība*

(EEK un Turcijas Asociācijas līguma papildu protokola 41. panta 1. punkts)

3. *Starptautiskie līgumi — EEK un Turcijas Asociācijas līgums — Personu brīva pārvietošanās — Brīvība veikt uzņēmējdarbību — Pakalpojumu sniegšanas brīvība — Papildu protokola 41. panta 1. punkta “atturēšanās no jebkādas darbības” noteikums — Piemērojamība — Tiesības ieceļot dalībvalstī, lai saņemtu tajā pakalpojumus (pasīvā pakalpojumu sniegšana) — Izslēgšana*

(EEK un Turcijas Asociācijas līguma papildu protokola 41. panta 1. punkts)

1. Tiesības uz pakalpojumu sniegšanas brīvību, kas LESD 56. pantā ir paredzētas dalībvalstu pilsoņiem un tādējādi Savienības pilsoņiem, ietver arī pasīvo pakalpojumu sniegšanas brīvību, proti, pakalpojuma saņēmēju tiesības doties uz citu dalībvalsti, lai tur, nesastopoties ar ierobežojumiem, saņemtu kādu pakalpojumu. Tādējādi par pakalpojumu saņēmējiem ir uzskatāmi tūristi, veselības aprūpes pakalpojumu saņēmēji un personas, kas ceļo ar mērķi mācīties vai dodas komandējumos.

(sal. ar 35. un 36. punktu)

2. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 38. un 40. punktu)

3. 1970. gada 23. novembrī Briselē parakstītā un Kopienas vārdā ar Regulu Nr. 2760/72 noslēgtā, aprobētā un apstiprinātā Papildu protokola 41. panta 1. punktā ietvertais jēdziens “pakalpojumu sniegšanas brīvība” ir interpretējams tādējādi, ka tas neietver Turcijas pilsoņu, kas ir pakalpojumu saņēmēji, tiesības doties uz kādu dalībvalsti, lai saņemtu tajā kādu pakalpojumu.

Šajā ziņā starp Asociācijas līgumu, kā arī tā Papildu protokolu, no vienas puses, un Līgumu, no otras puses, pastāv atšķirības, tostarp saistībā ar saikni starp pakalpojumu sniegšanas brīvību un personu brīvu pārvietošanos Savienībā. It īpaši Papildu protokola 41. panta 1. punkta mērķis, kā arī šīs normas konteksts būtiski atšķiras no LESD 56. panta mērķa un konteksta, tostarp saistībā ar šo noteikumu piemērojamību pakalpojumu saņēmējiem.

Pirmkārt, EEK un Turcijas asociācija ir paredzēta vienīgi ekonomiskam mērķim, kas galvenokārt ir Turcijas ekonomiskās attīstības veicināšana. Savukārt tāda ekonomisko brīvību attīstība nolūkā īstenot vispārīgu personu brīvu pārvietošanos, kas būtu salīdzināma ar to, kas atbilstoši LESD 21. pantam ir piemērojama attiecībā uz Savienības pilsoņiem, nav Asociācijas līguma mērķis. Būtībā šajā līgumā un tā Papildu protokolā, kā arī Asociācijas padomes 1980. gada 19. septembra Lēmumā Nr. 1/80 par asociācijas nodibināšanu, kurš attiecas vienīgi uz darba ņēmēju brīvu pārvietošanos, nav ietverts vispārīgs princips, kas paredzētu personu brīvu pārvietošanos starp Turciju un Savienību. Asociācijas līgumā noteiktu tiesību izmantošana turklāt ir nodrošināta tikai uzņemošās dalībvalsts teritorijā. Līdz ar to “atturēšanās no jebkādas darbības” klauzula var attiekties uz Turcijas pilsoņu ieceļošanas un uzturēšanās dalībvalstu teritorijā nosacījumiem tikai tiktāl, ciktāl tā ir saistīta ar saimnieciskas darbības veikšanu.

Otrkārt, tāda “atturēšanās no jebkādas darbības” klauzula kā Papildu protokola 41. panta 1. punktā paredzētā pati par sevi nerada nekādas tiesības. Līdz ar to tas ir noteikums, ar kuru ir aizliegta jebkāda jauna ierobežojoša pasākuma ieviešana pēc kāda noteikta datuma.

(sal. ar 49., 50., 53., 55., 58. un 62. punktu un rezolutīvo daļu)